

EBEÉ/EBESZ-dokumentumok

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet (→*EBEÉ*, 1994 óta Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet) az 1975-ben elfogadott Helsink-i Záróokmányban rögzítette az emberi jogok védelmének keretében a kisebbségekkel szembeni →*diszkrimináció tilalmát* és a kisebbségi kultúrák értékét. Azóta az emberi jogokat érintő okmányokban rendszerint szerepel a „nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek” jogainak védelme is (pl. madridi záróokmány, 1983; bécsi záróokmány, 1989; budapesti záróokmány, 1994; lisszaboni okmány, 1996; Isztambuli Európai Biztonsági Charta, 1999). Az 1990-ben született Párizsi Charta egy új Európáért című dokumentum kiemelte, hogy a kisebbségek jogainak védelme demokráciában biztosítható teljes mértékben, és az az európai biztonság része. Az EBEÉ emberi dimenzióról szóló koppenhágai okmánya (1990) volt az első nemzetközi dokumentum, amely részletesen foglalkozott a kisebbségek jogaival, rögzítette a nyelvhasználati, anyanyelvű oktatási, közéleti részvételi jogokat, az →*identitásvállalás szabadságát* és az államok kötelezettségét a kisebbségi jogok biztosítására. Az EBEÉ 1992-es helsink-i csúcstalálkozóján döntöttek a Nemzeti Kisebbségi Főbiztos intézményének felállításáról, azóta a főbiztos foglalkozik részletesen a kisebbségi jogokkal. Az EBESZ legutóbbi, 2010. évi asztanai csúcstalálkozójának záródokumentuma szintén említést tesz a kisebbségi jogok védelméről. (VB)